

DRUGI

POSKUS PRVEGA LJUBLJANSKEGA PESNIŠKEGA FESTIVALA

21.–28. marec 2026

8 dni, 11 prostorov, 11 dogodkov, maratonsko branje poezije

Lani smo poskušali, letos pa poskušamo v še večjem obsegu! Festival smo umestili v teden okoli svetovnega dne poezije z željo, da bi različne institucije, producenti in ustvarjalci odprli vrata poeziji v njenih najrazličnejših pojavnostih. Da Ljubljana vsaj enkrat letno enotno zadiha s poezijo, ki presega knjigarne in knjižnice – vstopa v telo, glas, oder in prostor. Veseli nas, da so se na pobudo odzvali s premiernimi produkcijami, ki bodo zaživele prav na festivalu. Festival obenem odpira vprašanja o avantgardni in zvočni poeziji, o razmerjih med tekstom in performansom, med branjem in poslušanjem, med individualnim glasom in skupnostjo. Posebno mesto v programu ima tudi pesniški maraton, s katerim se je pravzaprav vse začelo.

Od maratonskega branja poezije do ljubljanskega pesniškega festivala

Nežka Struc in Dejan Koban, pobudnika festivala in organizatorja pesniškega maratona

Malce starejši se še spomnijo legendarnega ljubljanskega KUD-a France Prešeren, kjer se je vrsto let ob svetovnem dnevu poezije odvijal pesniški maraton, ki je trajal od poznega popoldneva pa nekje do polnoči. Ko je KUD moral zapreti vrata, je zazijala vrzel. Ne zgolj zaradi umanjkanja izvirnega festivala Trnovski terceti, temveč tudi zaradi prenehanja organiziranja teh dooolgih pesniških branj. Tako sva prišla na idejo, da bi morali skoraj nujno ponovno organizirati ta nora branja – kot praznovanje poezije in pesniške misli. V vseh teh letih smo se gibal po raznoraznih prostorih v mestu, poslušali, brali – in performirali – vsaj 158 ur poezije, ki nam jo je predstavilo več kot 1100 nastopajočih, in to ob vseh delih dneva, tudi ponoči!

POEZIJA JE NUJNA!

PROGRAM

PREDDOGODEK

TOR, 17. 3. – 19.30: **Cankarjevi torki | Oblaki življenja** / **Cankarjev dom, Klub CD**

Na predvečer rojstnega dne Srečka Kosovela v Klubu CD pripravljamo prav poseben dogodek pesniku v čast. Slovenski tolkalec in skladatelj Zlatko Kaučič je za izhodišče vzel Kosovelove pesmi, katerih prevladujoči motiv je kraška pokrajina. Najobsežnejši del Kosovelovega pesništva govori o Krasu, zaradi česar ga imenujemo »lirik Krasa«. Tu srečujemo impresije, ki pogosto preraščajo v prisposodbo narodne ogroženosti, motive, v katerih je upodobljena ljubezen do matere in dekleta, ter izpovedi, v katerih se tudi že oglašajo slutnja smrti. Tako na Kosovela kot na Kaučiča je mejno območje pustilo neizbrisen pečat. Ob glasbi bosta Kosovelovo poezijo interpretirala Ana Geršak in Iztok Osojnik. Projekt je konec januarja izšel pri založbi Zvočni izviri.

Avtor glasbe: Zlatko Kaučič

Kontrabas: Jošt Drašler

Električna kitara: Anton Lorenzutti

Klarinet: Jure Boršič

Tolkala: Gal Furlan

Naracija: Ana Geršak in Iztok Osojnik

Vstopnice (Cankarjev dom): 16 / 12 €

SOB, 21. 3.: **11. Ljubljanski pesniški maraton** / **več lokacij**

Festival odpira tradicionalni pesniški maraton, ki prinaša 14 ur branja poezije na petih lokacijah, prijavi se lahko vsak.

10.00–12.30 Vodnikova domačija

13.00–15.30 Center za poezijo Tomaža Šalamuna

16.00–18.30 LUDa knjigarna

19.00–21.30 Monokel

22.00–00.00 ŠKUC

Prijava: <https://forms.gle/FRcwPRYKdTmqo6ag7>

PON, 23. 3. – 20.00: **Urša Majcen & Alja Lacković: Kr(e)č** / PTL – Plesni Teater

Ljubljana

Kr(e)č je izraz opazovanja sveta in udejanjanja sebe v njem. Je performativ, esenca, abstrakcija. Je govor in mreža samozadostnih znakov. Je svoboda lastnega izraza, merjena v preciznih gestah. Opisano velja za oboje, ples in poezijo. Gre namreč za dve najbolj abstraktni govorici, dva načina izražanja istega - tega česar narativ ne more. Izraza se tekom lastnega udejanjanja hkrati šele vzpostavljata ter na zagoneten, a v svojem bistvu preprost način govorita enako.

V performansu Alja Lacković in Urša Majcen raziskujeta prav to, proces prevajanja, razumevanja in izmenjave izkustva obstoja. Kje kompleksna sistema znakov v esenci preprostosti postaneta enaka drug drugemu, se dopolnjujeta in navdihujeta, ne da bi zato rabili uveljavljeno obliko komunikacije. Dve telesi se spoznavata, dva jezika vstopata v isto formo, isti ritem, isti pomen. Je dvojnost, ki nenehno teži k združevanju v eno.

jadi, jadi, jadi ... v bistvu se hočeva sam razumet in svet okoli naju.

Avtorstvo in izvedba: Alja Lacković, Urša Majcen

Glasba: Kaja Janjić - Fraw Blanka

Oblikovanje luči: Janko Oven

Svetovanje: Natalija Manojlović Varga

Produkcija: PTL - Plesni Teater Ljubljana

Partnerji: pisarna Ljubljane, Unescovega mesta literature, zavod Divja misel, Društvo umetnosti in kulture 47

Zahvala: Carolina Tapoc, Katarina Majcen, Katja Somrak, Karolina Bugajak, Wasabi, Aljina Kolena, Uršina leva roka

Vstopnice (Plesni Teater Ljubljana): 5 €

V sodelovanju s Plesnim Teatrom Ljubljana.

TOR, 24. 3. – 20.00: **Večer uglasbene poezije Andreja Rozmana Roze** / Vodnikova

domačija

Ana Vipotnik z bedom za to priložnost uglasbuje poezijo Andreja Rozmana Roze, ki je pravkar izšla v knjigi z naslovom *Zdravilo za čas, Zbrane pesmi za odrasle 1982–2025* (Mladinska knjiga, 2026).

Vstopnice (Vodnikova domačija): 6 €

V sodelovanju z Andrejem Ilcem.

TOR, 24. 3. – 21.00: **In beseda je meso postala** / **Cirkulacija 2, Podhod Ajdovščina**

Četrty večer v Cirkulaciji 2 bo v znamenju poezije v njenih različnih telesnih oblikah. Nekoliko bolj klasičnemu branju sicer neklasične in poetsko raznolike poezije Edit Paf alias Andreje Štepec in Inga Vitmana Őrija bo sledilo komponiranje zvočne poezije v živo Sergeja Harlamova in Jurija Podgorška. Ljubljanski javnosti bosta ponovno predstavila Manifest senzorične poezije in pripadajočo mu mučilno kamro, ki jo bo tokrat dopolnjevalo tudi novo intermedijsko delo Zvočni zapis mašila z mašilom. Za hrupen in kakofoničen zaključek večera bo poskrbel pesnik Blaž Božič, tokrat v vlogi noise guruja SsmKOSKa.

V sodelovanju s Cirkulacijo 2.

SRE, 25. 3. – 18.00: **Pesnice in pesniki s plošč** / **LUDa knjigarna**

Kako svojo poezijo interpretirajo pesnice in pesniki na posnetkih, ki so bili objavljeni na ploščah? Zdaj je priložnost, da slišite izvirne pesniške glasove, ki niso le dokument nekega časa, saj avtorice in avtorji na posnetkih mnogokrat presenetijo s samosvojimi pristopi k interpretaciji. Torej če želite slišati, kako so svojo poezijo interpretirali Sylvia Plath, Kenneth Rexroth, Alice Notley, Frank O'Hara, Wallace Stevens, Charles Bukowski in nekaj pesnikov iz polja zvočne poezije, vabimo na predstavitev Gregorja Podlogarja, ki zavrti nekaj plošč s pesniškimi posnetki, zraven pa Tone Škrjanec prebere kakšen svoj prevod od naštetih pesnikov.

V sodelovanju z LUDo knjigarno.

SRE, 25. 3. – 20.00: **Pesniške prvenke Črne skrinjice** / **Channel Zero, AKC**

Metelkova

Prva predstavitev novih zbirk Eve Šubic (*Tema se deduje po očetu*), Matije Podbreznika (*Metka u glavo*), Iris Vinski (*da ne*), Nejca Poharja (*Čka*) in Aceta Mermolje (*Moj papirnat dom*). S poezijo in glasbo nastopi tudi EVA OKE ZIBLJE (Eva Zibler).

Vstopnice: 5 € (na vhodu)

V sodelovanju s Črno skrinjico.

ČET, 26. 3. (premiera) in PET, 27. 3. (ponovitev) – 20.00

Takorekoč | Nina Dragičević: Omerta: vaje v slogu / **Pošta**

Cikel gledaliških esejev Takorekoč se bo v sezoni 2025/2026 nadaljeval s tremi novimi uprizorjenimi besedili. Princip ostaja enak – vabljeni esejistke in esejisti same s pomočjo igralko ali igralca iz Slovenskega mladinskega gledališča uprizorijo svoj, posebej za to priložnost napisan esej.

Med najpomembnejšimi dogodki preteklega leta v lokalnem prostoru je bil t. i. kulturniški referendum. Lahko bi rekli, da je šlo za lakmusov test, s katerim je desnica, ki je referendum spodbudila, hotela ugotoviti, ali (in če da, kako močno) je delavstvo pripravljeno delovati proti delavstvu. Odgovor je bil: da (in to zelo). Ko pa je delavstvo pripravljeno delovati proti delavstvu, lahko oblast z njim počne, kar hoče.

Ali v takšnih razmerah še drži dobro znani rek, da tisti, ki molči, desetim odgovori? Ali pa je molk privilegij? Kaj je potem solidarnost? Kolikim odgovarja tisti, ki ne molči? Kaj takrat tvega? Nina Dragičević pravi, da vse pogosteje sliši ljudi reči, da se ponoči zbuja zaradi skrbi. Kaj ima eno z drugim? O tem v gledališkem eseju, pravzaprav gledališki pesnitvi Omerta: vaje v slogu.

Vstopnice (Slovensko mladinsko gledališče): 18 € / 10 €

V okviru cikla gledaliških esejev Takorekoč v sodelovanju s Slovenskim mladinskim gledališčem.

PET, 27. 3. – 18.00: Hannah Koselj Marušič: V moji hišici je prostora za ... /

DobraVaga

Performans interdisciplinarne umetnice, pesnice in filmske ustvarjalke Hannah Koselj Marušič naslavlja lokalno stanovanjsko problematiko in (venomer poglabljajočo se) bivanjsko stisko. Skozi prizmo otroške igre in fragmentarnega spomina tematiko raziskuje skozi medij performansa in avtorske poezije. V prepoznavni in minimalistični otroški igri postopoma postavi hišico iz stolov, ki jih pokrije z rjuho. V notranjosti hišice s publiko deli svoje izrazito osebne in surove pesmi, nakar k sobivanju v lastnoročno zgrajenem prostoru, ki nastopa kot samoiniciativno vzpostavljeno varno okolje, povabi tudi obiskovalke_ce. Trenutek spomina na nepremičnino po performansu nastopa kot sublimna dokumentacija, skupaj z zvočnim posnetkom pesmi, ki prihajajo iz njene notranjosti, pa ta postane del (solidarne) skupnosti. Je v njeni hišici dovolj prostora?

Kuratorika: Maša Žekš

V sodelovanju z DobroVago / Kinom Šiška.

SOB, 28. 3. – 19.00: Večer slam poezije / Vodnikova domačija

Slam poezija se po nekaj letih vrača v Ljubljano! Na tekmovanju nastopajo slam pesniki iz vse Slovenije, (med njimi tudi dvakratna državna prvakinja Nika Gradišek). Slam poezija je preplet pesniških in performativnih umetnosti, ki se je razvila v 80. letih prejšnjega stoletja v Chicagu, da bi poeziji »vrnila strast«. S slam poezijo si nastopajoči želijo stopiti v stik s svojimi bralci in poslušalci, deliti svoja avtorska dela in predvsem uživati v ustvarjanju. Dogodek povezuje Hana Bujanović Kokot.

Želite svojo poezijo deliti na našem odru? Za sodelovanje potrebujete tri avtorske pesmi in kanček poguma. Veselimo se vašega nastopa! Prijave zbiramo na povezavi:
<https://forms.gle/VADgHQQ9fdehTFf87>

S prijavo jamčite, da so pesmi, s katerimi boste nastopili vaše avtorsko delo.

[Več o slam tekmovanju in pravilih si lahko preberete na povezavi.](#)

V sodelovanju z Vodnikovo domačijo.

Dogodke spremlja potujoča festivalska knjigarna.

Festivalu ob bok

Blaž Božič

Burroughsova ponarodela trditev, da je jezik virus iz veselja, zadobiva v naših časih nelagodne razsežnosti. Če je bilo misel o jeziku kot o človeku tujerodnemu zajedavcu treba nekoč v prvi vrsti razumeti metaforično, se nam utegne v času širokega razmaha umetne inteligence vzbuditi neprijeten občutek, da gre pri tem za nekaj zelo dejanskega. Chatboti človeški jezik spreminjajo v njegov strašljiv posnetek: v klon jezika z neskončno okrepljenim generativnim potencialom, ki parazitira na korpusu človeško ustvarjenih besedil, razpršenem po spletu, in iz njega ustvarja neskončne gozdove besedilnih maket in simulacij. Ti se spajajo v nekakšno jezikovno mutacijo, ki se kot v povratni zanki vrača med nas, zariva v naše možgane in v temelju sprevrača in spreminja, upal bi si trditi, plošči, krči in popreprošča naše doživljanje sveta. Če nadalje velja, da je poezija jezik v svoji skrajnosti, ultimativen pokaz stvariteljske sile človeškega jezika, ki zmore s kar se da malo sredstvi učinkovati kar se da silovito – popolnoma premešati karte, ustvariti nov svet ali pa vsaj motnjo v obstoječem simbolnem redu, v temelju pretresti in predrugčiti nas same, ali pa vsaj omogočiti, da stvari uzremo z drugega zornega kota –, lahko le ugibamo, kako utegne vse to vplivati na pesniško ustvarjanje in na literarno prizorišče.

A naj ta izraz bojazni ne bo razumljen napak: ne gre namreč toliko za banalno vprašanje, ki se vsiljuje samo po sebi, namreč to, ali bomo še zmogli ločiti med pesmijo človeškega avtorja in pesmijo, ki jo spiše umetna inteligenca (torej v končni fazi za znane probleme vrednotenja), ki se v kontekstu debat o umetni inteligenci skoraj po pravilu izteče v moraliziranje in vnaprejšnje objokovanje navidezne izgube človekove hegemonije; dejstvo, da jezik – in z njim poezija – zdaj tudi dejansko ni več izključno »naš«, resda pomeni neko temeljno nevarnost, ki pa se lahko izkaže tudi za nadvse blagodejno: sedaj smo namreč – morda prvokrat zares očitno – soočeni s tem, da se temeljna vprašanja o jeziku in poeziji odpirajo tudi v dejanskosti in ne samo na umetniških in teoretskih poligonih, ki so vznikali na različnih točkah zgodovine, npr. v kontekstu algoritemske umetnosti ali takšnih in drugačnih smrti, ki jih je bil vpričo postmodernega miselnega stava prisiljen umirati Avtor. Gre za vprašanja o vlogi, o nujnosti ali preživetosti poezije, zlasti pa o njenem bistvu, o izvirnosti in avtorstvu, ki se dandanes, ko npr. avtorjem in avtoricam grozi dejanski zdrs na njihovo etimološko vlogo množiteljev, kažejo kot pereča. Samoumevnost, v kateri se je poezija kazala kot neodtujljiva dobrina človeštva, je vpričo spačene jezikovne mutacije, ki je nepovratno postala del našega vsakdana, morda resda načeta – a pogled v razpoke, ki so pri tem nastale, utegne pripomoči k vnovični osmislitvi našega odnosa do jezika samega, zlasti pa do jezika poezije. Po mojem je najboljšo izhodišče za to – naj se sliši še tako banalno – še vedno branje: ki pa mora biti v danih okoliščinah toliko bolj ozaveščeno, načrtno in reflektirano – takšno, da razvija tankočutnost in intimen odnos do besedila.

Na predrugačenje in potujitev jezika lahko v tem smislu gledamo optimistično, saj nas lahko spodbudita k vnovičnem iskanju odgovorov na ta temeljna, a v zadnjem času morda prezrta vprašanja – ki pa se jim vsekakor kaže približati onkraj okvirov prestrašenih moralizmov in vnaprejšnjega konservativizma, ki navadno spremljajo debate o razmerju umetne inteligence do človeške kreativnosti.

V Ljubljani, Unescovem mestu literature povezujemo in podpiramo ustvarjalce_ke in akterje_ke s področja literature ter z različnimi pobudami promoviramo pomembnost branja knjig in povečujemo prisotnost knjige v mestu. Na spletni strani mestoliterature.si najdete tudi napovednik literarnih dogodkov v Ljubljani.

Organizacija in produkcija: Ljubljana, Unescovo mesto literature / Zavod Divja misel

Priprava pesniškega maratona in pobudnika festivala: Dejan Koban in Nežka Struc

Partnerji festivala: Cankarjev dom, Channel Zero, Cirkulacija, Črna skrinjica, Dobra vaga, LUD Literatura, PTL – Plesni Teater Ljubljana, Slovensko mladinsko gledališče, Vodnikova domačija

Partnerji pesniškega maratona: Vodnikova domačija, Center za poezijo Tomaža Šalamuna, LUDa knjigarna, Monokel, ŠKUC

Besedilo festivalu ob bok: Blaž Božič

Oblikovanje: Gal Grobovšek

Komunikacija z javnostmi: Eva Ule in Maja Rotter

Producentki: Jelena Radić in Eva Ule

Fotografiranje: Matej Pušnik in Črt Piksi

KONTAKT

Info: pisarna@mestoliterature.si

Vstopnice za dogodke si zagotovite pri posamezni ustanovi.

Festival skupaj s partnerji, koproducenti in soorganizatorji pripravlja pisarna Ljubljane, Unescovega mesta literature. Sofinancirata ga Mestna občina Ljubljana in Javna agencija za knjigo RS.